Ödeshögs kommun

Näringslivsstrategi

Ödeshögs kommun

Antagen av:	Kommunfullmäktige
Datum:	2026-03-23 § 17
Börjar gälla från och med:	2026-03-23
Diarienummer:	2025/124
Dokumentansvarig:	Näringslivschef
Tidpunkt för aktualitetsprövning:	Varje mandatperiod
Tidpunkt för senaste revidering:	2026-01-09

Innehåll

1 Sammanfattning 4

2 Inledning 4

3 Bakgrund 4

4 Målgrupp och syfte 5

5 Nuläge 5

6 Fokusområden 6

6.1 Företagsservice och processer 7

6.2 Attraktionskraft 7

6.3 Kompetensförsörjning 8

6.4 Markberedskap och infrastruktur 9

6.5 Regionalt samarbete 10

7 Genomförande och handlingsplaner 11

7.1 Stärkta förutsättningar genom kommunikation och upphandling 11

7.2 Systematiskt samarbete och uppföljning 11

8 Ansvar och uppföljning 12

9 Aktualitetsprövning 12

1 Sammanfattning

Denna näringslivsstrategi stakar ut vägen för Ödeshögs utveckling fram till 2033. Genom att förena kommunens naturliga styrkor med en offensiv vilja att samverka, skapar vi förutsättningar för ett näringsliv i toppklass. Strategin vilar på övertygelsen att tillväxt är något vi vårdar och skapar tillsammans och att det är i partnerskapet mellan kommun och företag som vi odlar förutsättningarna för Ödeshögs framgångar.

Fokus ligger på att göra vardagen enklare för företagare, säkra tillgången till mark och kompetens, samt stärka vår röst i regionen. Vårt mål är tydligt: Ödeshög ska vara en attraktiv plats längs E4 för att bo, leva och verka.

Framtagandet av strategin har skett i nära dialog mellan kommunens förvaltningar, politiker och det lokala näringslivet.

2 Inledning

Näringslivsstrategin är ett av kommunens viktiga styrdokument för att skapa en hållbar lokal tillväxt. Genom att prioritera ett starkt företagsklimat lägger vi grunden för en positiv lokal och regional samhällsutveckling. Detta uppnår vi genom nära samverkan med det lokala näringslivet, regionala parter och statliga myndigheter - ett samarbete som sträcker sig utanför den kommunala organisationens gränser.

Vårt mål är att ge både befintliga och nya företag optimala förutsättningar för att stå starka i en föränderlig omvärld. Fler arbetstillfällen och minskat utanförskap är motorn i vår gemensamma välfärd, och därför arbetar vi målmedvetet för att erbjuda hög service med ett gott bemötande genom korta och effektiva beslutsvägar.

Genom att agera proaktivt och tänka brett över samtliga förvaltningars inverkan att attrahera långsiktiga investerare, vilka kan komplettera vårt lokala näringsliv, skapar vi en robust ekonomi. På så sätt verkar vi för ett Ödeshög som inte bara främjar företagande, utan också lockar fler att bosätta sig och leva i vår kommun.

3 Bakgrund

Denna näringslivsstrategi är resultatet av en nära samverkan med lokala företag, branschorganisationer och kommunens ledning. Grunden lades genom djupgående analyser av workshops, intervjuer och insikter från Svenskt Näringslivs mätningar. Den nu reviderade strategin är fortsatt integrerad med kommunens övergripande översiktsplan och har vidareutvecklats genom kontinuerliga dialoger med lokala företag, analys av de senaste inkomna undersökningar av Svenskt Näringsliv samt en bred politisk remissrunda. Detta säkerställer att strategin är aktuell, politiskt förankrad och anpassad efter dagens förutsättningar.

4 Målgrupp och syfte

Näringslivsstrategin är Ödeshögs kommuns gemensamma verktyg för att bibehålla och utveckla ett företagsklimat i toppklass. Syftet är att konkretisera kommunens visioner till tydliga prioriteringar som vägleder både politik och förvaltning i arbetet för ökad lokal tillväxt. Genom att erbjuda effektiv service, detaljplanerad mark och optimala förutsättningar för hållbart företagande skapar vi en attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Strategin betonar vikten av gemensamt ansvarstagande mellan kommun och näringsliv, där även regional samverkan kring infrastruktur och innovation stärker vår nationella och internationella attraktionskraft. Ett framgångsrikt lokalt näringsliv är grundläggande för kommunens välfärd, då det genererar de arbetstillfällen och skatteintäkter som krävs för att leverera högkvalitativ service till alla invånare.

Strategins primära målgrupper är det lokala näringslivet, kommunala bolag samt de förtroendevalda och tjänstepersoner som fattar beslut eller hanterar frågor som påverkar företagandets villkor i Ödeshög.

5 Nuläge

Ödeshögs lokala ekonomi vilar på en stabil grund av småföretagsamhet med spetskompetens inom tillverkning/industri och de gröna näringarna. Tack vare kommunens unika natur- och kulturvärden utgör även besöksnäringen en central pelare i näringslivet. Vårt geografiska läge längs E4:an, perfekt beläget mellan storstadsregionerna Linköping och Jönköping, skapar unika förutsättningar för logistik och framtida expansion. För att maximera potentialen för tillväxt och inflyttning är det prioriterat att kommunen främjar synergieffekter och samverkan mellan samtliga branscher.

6 Fokusområden

Här anges de fokusområden som utgör kärnan i vår kraftsamling att nå målsättningen om ett optimerat företagsklimat. De har identifierats genom samverkansprocess med näringslivet, kommunens organisation och politiker samt genom analys av externa mätningar (Svenskt Näringslivs årliga rapporter av Lokalt företagsklimat).

Våra fokusområden fungerar som vägvisare för kontinuerliga förbättringar inom alla kommunens förvaltningar där verksamheten direkt eller indirekt påverkar näringslivets förutsättningar. Genom att arbeta med dessa som en helhet stärker vi Ödeshögs attraktionskraft och skapar den breda förståelse som krävs för att bibehålla och vidareutveckla vår position som en genuint företagsvänlig kommun. För att ytterligare förstärka vårt arbete föreslås ytterligare två områden att samverka kring, tillsammans med det lokala näringslivet.

- Företagsservice och processer
- Attraktionskraft
- Kompetensförsörjning
- Markberedskap/infrastruktur
- Regionala samarbeten
    - Etableringsstrategi

- Trygghet och brottsförebyggande arbete
- Besöksnäring och platsutveckling

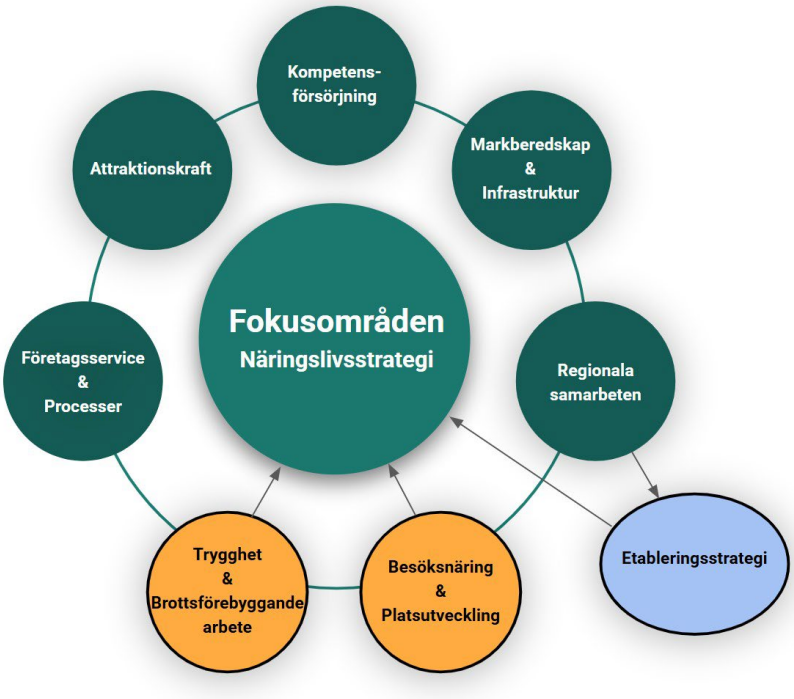

6.1 Företagsservice och processer

Det ska vara lätt att starta, driva och utveckla livskraftiga och hållbara företag i Ödeshög. Kommunens bemötande, service med personligt engagemang och korta handläggningstider är fundamentala för näringslivets förtroende och kommunens attraktionskraft.

För att optimera våra processer och stärka relationen med näringslivet är vår målsättning att arbeta utifrån följande parametrar:

- **En väg in:** Vi har en tydlig och samordnad ingång för företagsärenden där kommunen tar ansvar för att koordinera interna processer och säkerställa enhetlig information.
- **Effektiv handläggning:** Vi strävar efter att avsevärt korta handläggningstider.
- **Digital transformation och enkel kommunikation:** Vi fortsätter att utveckla e-tjänster och digitala verktyg för att förenkla företagens kontakter med kommunen. Företagen ska enkelt kunna kommunicera med kommunen och få information om viktiga frågor via samtal, e-post, nyhetsbrev, sociala medier och vår kommunala webbplats.
- **Dialog och förståelse:** Genom regelbundna evenemang och mötesplatser fördjupar vi utbytet av kunskap och erfarenheter mellan alla parter. Med proaktiv rådgivning bygger vi en stark ömsesidig förståelse mellan kommunens förvaltningar och lokala entreprenörer.

Bland önskade effekter kan vi se ett företagsklimat i toppklass där vi tillsammans känner delaktighet i utvecklingen, med stärkt tillväxt och ökad sysselsättningsgrad genom förenklad byråkrati. Därutöver en hög kundnöjdhet i samtliga myndighetsutövande processer.

6.2 Attraktionskraft

Ödeshög ska vara en plats där det är attraktivt att leva, bo och verka. Genom att synliggöra kommunens unika fördelar och arbeta strategiskt med platsutveckling stärker vi vår position som en självklar plats för både människor och investeringar.

För att öka kommunens attraktionskraft och främja bred tillväxt fokuserar vi på följande:

- **Platsutveckling och marknadsföring:** Vi arbetar aktivt med att stärka Ödeshögs varumärke genom att synliggöra våra mervärden i befintliga kommunala kanaler och genom tryckt media där så är befogat. Genom ett starkt lokalt ambassadörskap och strategisk kommunikation lockar vi nya bolag till orten och skapar förutsättningar för befintliga företag att växa.
- **Strategisk besöksnäring:** Som en av våra främsta tillgångar behöver besöksnäringen prioriteras genom att ta plats som eget fokusområde med särskild strategi för besöksnäring och platsutveckling. Det kommande arbetet ska vila på nära samverkan med lokala aktörer och lyfta fram våra unika natur- och kulturmiljöer.

- **Hållbarhet och innovation:** Vi satsar på långsiktigt hållbar besöksnäring och regenerativ platsutveckling där vi både bevarar och aktivt förbättrar vår livsmiljö. Det innefattar även att utöka digitaliseringen inom området, för att möta nuvarande och framtida behov.

Vårt arbete med attraktionskraft ska leda till mätbara resultat som gynnar hela kommunen med effekter som:

- Positiv befolkningstillväxt och ökad inflyttning.
- Stärkt besöksnäring som bidrar till lokal ekonomi och fler arbetstillfällen.
- En än mer levande kommun där näringslivet olika delar drar nytta av varandras utveckling.

6.3 Kompetensförsörjning

Tillgång till rätt kompetens är en av de enskilt största utmaningarna för företagen i Ödeshög och en förutsättning för det lokala näringslivets tillväxt och konkurrenskraft. För att möta detta behov arbetar kommunen aktivt och långsiktigt med att säkra både dagens och morgondagens kompetenser och personalbehov.

Vi ska arbeta på flera fronter för att matcha näringslivets behov med rätt kompetens:

- **Samverkan skola och arbetsliv:** Genom samarbetet inom Holaveden (gymnasium, grundskola och vuxenutbildning) skapar vi en brygga mellan studier och yrkesliv. Genom initiativ som den årliga Företags- och yrkesdagen och samarbete med Framtidsfrön ger vi eleverna ökad valkompetens, insyn i lokala yrken och egna förmågor att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt.
- **Behovsanpassat utbildningsutbud:** Via årliga enkäter kartlägger vi företagens rekryteringsbehov på kort och lång sikt. Svaren ligger till grund för hur vi aktivt påverkar programutbudet inom gymnasie- och vuxenutbildning samt högre studier för att säkerställa optimal matchning.
- **Inkludering och integration:** Vi arbetar målmedvetet för att ta tillvara på kompetenser hos personer från andra kulturer och integrera dem på den lokala arbetsmarknaden.
- **Vidgat arbetsmarknadsområde:** Genom dialog med stora arbetsgivare i kommunen och grannkommuner verkar vi för förbättrad kollektivtrafik. Fungerande in- och utpendling är avgörande för att bredda rekryteringsbasen och öka kommunens attraktionskraft som bostadsort.

Vårt mål är att skapa en hållbar kompetensförsörjning som ger företag trygghet att växa och etablera sig i Ödeshög.

Önskad effekt:

- Låg arbetslöshet och hög sysselsättningsgrad.
- Ökat lokalt entreprenörskap och företag med hög överlevnadsgrad.
- En etablerad och stark koppling mellan skolan och det lokala näringslivet.

6.4 Markberedskap och infrastruktur

Ödeshög har som ambition att erbjuda de fysiska förutsättningar som krävs för att företag ska kunna växa och etablera sig. Vårt arbete fokuserar på att ha hög planberedskap och god infrastruktur för att minimera trösklarna för långsiktiga investeringar.

För att möjliggöra tillväxt och expansion arbetar vi efter följande inriktningar:

- **Aktualisera detaljplaner:** Vi genomför översyn av detaljplaner för att säkerställa att de matchar näringslivets aktuella behov. Vi ska tillhandahålla attraktiv och detaljplanerad mark för industri och handel där vår beredskap ska kännetecknas av en flexibilitet som gör att vi snabbt kan tillvarata unika etableringsförfrågningar. Utveckling och förtätning av redan ianspråktagen och planlagd mark prioriteras för ett effektivt markutnyttjande.
- **Robust infrastruktur:** Vi verkar för att garantera tillgång till modern infrastruktur genom att säkra kapacitet för vatten, avlopp, el, vägar och bredband med hög kapacitet i alla våra verksamhetsområden.
- **Aktiv marknadsföring:** Vi marknadsför proaktivt ledig mark för att attrahera nya verksamheter som stärker och kompletterar vår kommuns utbud.
- **Strategisk planering och samverkan:** Genom att tillsammans med Region Östergötland implementera en etableringsstrategi sätter vi Ödeshög på kartan för större investeringar.

Genom vårt strategiska arbete med markberedskap och infrastruktur skapar vi en miljö där den fysiska planeringen fungerar som en direkt möjliggörare för tillväxt. Målet är att erbjuda en effektiv etableringsprocess med korta ledtider, hela vägen från den första förfrågan till färdigställande. Genom att tillhandahålla ett utbud av byggfärdig mark säkerställer vi en hög tillgänglighet för olika typer av verksamheter, vilket lockar nya aktörer och även skapar goda möjligheter för befintliga företag att expandera och utvecklas lokalt.

Sammantaget stärker detta Ödeshögs position som en strategisk och välkomnande plats för företagsetableringar. För att säkerställa att vi når våra mål och ständigt förbättrar vår service följer vi systematiskt upp arbetet. Detta sker genom att mäta utvecklingen av tillgänglig industrimark i hektar, bevaka handläggningstider för verksamhetsnära ärenden samt följa upp antalet genomförda nyetableringar och expansioner i kommunen.

6.5 Regionalt samarbete

För att stärka vår lokala tillväxt krävs ett aktivt engagemang i regionala frågor och ett nära samarbete med grannkommuner och olika regionala aktörer. Genom att lyfta fram vår egen röst i regionala kontexter säkerställer vi att Ödeshög är en integrerad del av Östergötlands framtida utveckling där det är gynnsamt för både vår kommun och regionen.

För att maximera nyttan av det regionala samarbetet fokuserar vi på följande områden:

- **Infrastruktur och mobilitet:** Vi arbetar aktivt för att medvetandegöra och lyfta näringslivets specifika behov av kollektivtrafik och kommunikationer. Målet är att öka rörligheten och underlätta arbetspendling, vilket gynnar både lokala företag och arbetssökande.
- **Regionalt nätverk:** Som en aktiv del av Region Östergötlands nätverk East Sweden Business Region fungerar vi som företagens lots och förenklar vägen till det regionala stödsystemet så att våra företag får information om tillgängliga erbjudanden och resurser.
- **Regional platsmarknadsföring:** Genom att integrera Ödeshögs unika fördelar i den regionala marknadsföringen ökar vi vår synlighet på en större arena. Vi positionerar kommunen som en självklar plats för både etableringar och besökare.
- **Innovation och utveckling:** Vi skapar vägar för det lokala näringslivet att engagera sig i regionala initiativ rörande forskning och innovation. Genom att delta i tillväxt- och utvecklingsfrågor på regional nivå säkerställer vi att våra företag får tillgång till nya nätverk, kunskaper och företagsfrämjande organisationer.
- **Etableringsstrategi:** I samarbete med Region Östergötland tar vi fram en lokal etableringsstrategi för Ödeshögs kommun

Vårt regionala engagemang skapar mervärde som sträcker sig utanför kommungränsen. Genom att vidga den lokala arbetsmarknaden och öka rörligheten får våra företag bättre tillgång till den kompetens de behöver för att växa. Detta stärker Ödeshögs övergripande attraktionskraft och bidrar till en robust ekonomi.

För att utvärdera effekten av vårt arbete följer vi upp vårt deltagande i regionala forum och bevakar utvecklingen av pendlingsmönster samt kommunens synlighet i regionala marknadsföringsinsatser.

7 Genomförande och handlingsplaner

Näringslivsstrategin är ett levande dokument som behöver utvecklas i takt med omvärlden. För att säkerställa att strategin skapar verklig nytta föreslås att vi kompletterar de övergripande insatserna med ett par fokusområden som kräver mer djuplodande analys. Detta arbete kan bara ske i samverkan med näringslivets representanter för att säkerställa att vi skapar reellt värde. Kompletterande handlingsplaner behöver arbetas fram inom följande områden:

- **Trygghet och brottsförebyggande arbete:** Vi behöver, tillsammans med lokala företagare, utveckla insatser som ökar tryggheten och förebygger brott mot näringslivet. Detta samarbete är avgörande för att skapa trovärdiga och effektiva åtgärder.
- **Besöksnäring och platsutveckling:** Genom samordnad utveckling tillsammans med besöksnäringens aktörer stärker vi Ödeshögs attraktionskraft som en helhet. En levande besöksnäring fungerar som en dörröppnare för kommunen; de värden som lockar besökare är ofta desamma som får människor att vilja bo här och företag att etablera sig eller flytta sin verksamhet hit. Genom att utveckla platsen skapar vi en attraktiv miljö för både dagens invånare och morgondagens investeringar.

7.1 Stärkta förutsättningar genom kommunikation och upphandling

För att förbättra villkoren för det lokala näringslivet föreslås två strategiska insatser:

- **Kommunikationskanaler:** Vi behöver utveckla tydliga och tillgängliga kanaler för att förenkla dialogen och underlätta vardagen för företagare.
- **Upphandling och konkurrensneutralitet:** Vi arbetar aktivt för att öka möjligheten för lokala företag att lämna anbud. Genom tydliga riktlinjer säkerställer vi att kommunal verksamhet inte tränger undan det lokala näringslivet, samt att konkurrens sker på lika villkor.

7.2 Systematiskt samarbete och uppföljning

Genomförandet av strategin sker genom ett nära samarbete mellan kommunens tjänstepersoner och näringslivets representanter.

- **Kontinuerlig dialog:** Vi träffas i regelbundna forum för att diskutera näringslivsutveckling, uppdatera mål och identifiera nya förbättringsbehov. Det är med nära samarbete vi håller varandra ajour, förbättrar processer och tillsammans skapar en attraktiv kommun.
- **Aktivitetsplaner och revision:** Strategins målsättningar omsätts i konkreta handlingsplaner inom respektive förvaltning, med mätbara aktiviteter. Dessa planer följs upp årligen och revideras vid behov i dialog med näringslivet för att säkerställa att vi gör rätt saker vid rätt tillfälle.

- **Löpande servicemätning:** Genom SKR:s undersökning *Insikt* mäter vi företagarnas upplevelse av vår myndighetsutövning för att ständigt förbättra vår service.

8 Ansvar och uppföljning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för Ödeshögs näringslivsstrategi samt för samordning och uppföljning på en strategisk nivå. Det operativa arbetet drivs av näringslivschefen, som har i uppdrag att leda insatserna och synkronisera näringslivsfrågor mellan kommunens olika förvaltningar. Näringslivschefen rapporterar direkt till kommundirektören. För att säkerställa att strategin förblir relevant och skapar verklig nytta, kompletteras den interna uppföljningen av en kontinuerlig dialog med lokala näringslivsrepresentanter kring strategins fokusområden.

9 Aktualitetsprövning

Aktualitetsprövning sker en gång per mandatperiod och därutöver sker löpande rapportering av näringslivschef till kommunstyrelsen, i relation till operativa aktiviteter och uppsatta mål.